

Tento editoriál chcem venovať času a priestoru...

Času, ktorý je taký vzácny a **priestoru**, ktorý bol v poslednom období veľmi často zdieľaný len online formou. Online komunikácia je dôležitá, ale chýba jej esenciálny aspekt života, ktorého vzácnosť sme si predtým až tak neuvedomovali. Týmto aspektom je prítomnosť iného človeka. Práve uplynulé dva roky nám ukázali, ako je veľmi potrebné stretávať sa „naživo“. Akým mimoriadnym darom je fyzická blízkosť, možnosť pozeráť sa navzájom do očí bez rušivých vplyvov obrazovky monitora, možnosť dotknúť sa jeden druhého, objasniť sa, vnímať atmosféru prostredia... Toto obdobie nám ukázalo, ako sa navzájom veľmi potrebujeme, aké výnimočné sú vzťahy. Píšem o tom aj preto, lebo sa nám konečne, po viacerých nutných posunoch termínov, podarilo zorganizovať dve významné konferencie, ktoré sme určite chceli absolvovať prezenčne. Aj 9. ročník Medzinárodnej konferencie hospicovej a paliatívnej starostlivosti v Trnave a aj 5. konferencia Slovenskej spoločnosti paliatívnej medicíny v Bratislave nás opäť povzbudili a dodali nám elán, nové poznatky a nadšenie pokračovať v práci. V práci, ktorá je pre nás veľmi zmysluplná, ktorej venujeme jednu z najvzácnejších komodít, ktoré sme dostali – svoj čas. Čas a fyzickú prítomnosť s ľuďmi, ktorí nás potrebujú a ktorým môžeme venovať svoju pozornosť, vedomosti a lásku.

Albert Einstein raz povedal: „Niekedy sa pýtam sám seba, ako sa mohlo stať, že práve ja som vymyslel teóriu relativity. Dôvod je, myslím, v tom, že normálny mládenec sa nikdy nesúzuje premýšľaním o problémoch priestoru a času. Na také veci si urobil názor už ako dieťa. Môj intelektuálny vývin bol však oneskorený, čo spôsobilo, že som sa začal trápiť **priestorom a časom**, až keď som dospieval.“

Práve pandémia nám opäť ukázala, čím je potrebné sa zaoberať, čo je naozaj podstatné. Zistili sme, že zdieľanie priestoru a času s ďalším človekom robí náš život plnším a bohatším. O čo viac potrebujú toto bohatstvo naši trpiaci pacienti a ich blízki...

Ďakujem všetkým kolegom a dobrovoľníkom, ktorí v týchto náročných časoch idú naplno v službe a vzájomnej láske.

*„Pravým znamením civilizácie nie je ekonomický blahobyt ani technická vyspelosť, ale privilegovaný **priestor**, ktorý venuje tým posledným, trpiacim a bezmocným ľuďom.“*
(Ján Pavol II.)

Prof. PhDr. Mgr. Patricia Dobriková, PhD. et PhD.

